

Selskaber, eller om Regjeringen skulde træde til som Eier og Anlægger af den ene Deel af Banen, medens et privat Selskab var Istandbringer af den anden Deel. Man er saaledes nødsaget til at tage Hensyn, som under andre Omstændigheder maatte ikke vilde være nødvendige. Udgangspunktet for denne Sags Behandling har derfor været at sikke sig saavidt muligt Banens Istandbringelse ved Hjælp af det allerede bestaaende Selskab, som Regjeringen da paa den anden Side skulde komme til Hjælp paa en saadan Maade, som kunde være forenelig med Statens finantistelle Kræfter, og som kunde stille Staten en saadan fremtidig Stilling i Udsigt, som maatte ansees ønskelig og holdes for et passende Bederlag for den Hjælp, Staten ved denne Leilighed yder. Man har det Haab, at Sagen paa den Maade, som den er indledet, vil kunne føres til Endelighed; men Regjeringen har anseet det for i enhver Henseende rigtigt, at begynde Foretagendet ved at benytte det bestaaende Jernbaneselskab, idet Tilfredsættelsen af dette Selskabs Krav paa at komme i Betragtning, foruden de Ulemper, som i praktisk Henseende ville være forbundne dermed, vilde have den Ubillighed tilføje, at Actionairerne, der allerede have været udfatte for temmelig betydeligt Tab, derved vilde udsættes for endnu flere.

Det er en Selvfølge, at et af de første Spørgsmaal, der maae paatrænge sig, naar der forelægges Forslag om en Rentegaranti fra Statens Side, er, om ogsaa virkelig Statens finantistelle Kræfter tillade det. Jeg maa i den Henseende henvise til, hvad jeg begyndte med at udtale som Regjeringens Ansæelse, nemlig at Anlægget af den Bane, hvorom der her er Spørgsmaal, er en politisk og kommerciel Nødvendighed; der maa findes paa Udveie til at fuldføre dette Anlæg, og, selv om det vilde koste Landet langt større Offre, end i mine Tanker vilde være nødvendigt, kunde vi dog, troer jeg, ikke undslaae os derfor, og, jo tidligere man begynder derpaa, desto nyttigere vil det efter min Formening være; thi dette Jernbaneanlæg er kun det første Skridt, der maa komme flere efter, og det er ikke usandsynligt, at private Kræfter i langt større Grad end hidtil ville hendraage sig til deslige Anlæg,

naar Begyndelsen først er skeet med denne Banes Fortsættelse. Men desuden nærer jeg ingen Tvivl om, at Staten uden nogen væsentlig Vanskelighed vil kunne paatage sig de Udgifter, som en saadan Rentegaranti maatte kunne komme til at foranledige. Jeg skal idag forelægge et andet Lovforslag, som anviser Midler til at gaae Fremtiden imøde, saavel i denne, som i anden Henseende; men jeg maa derhos, hvad nærværende Sag angaar, udtale, at det allerede i og for sig er tvivlsomt, om Staten overhovedet behøver at gjøre noget somhelst Tilskud i Anledning af den begjærede Rentegaranti. — Under Sagens Døftelse har der været fremsat mange forskjellige Calculer; disse ere vel alle meer eller mindre upaalidelige, hvilket ligger i selve Sagens Natur, og hvorfor man har en bestemt Erfaring fra andre Lande, idet det ogsaa der har viist sig at være en Umulighed, inden en Jernbane er fuldført, med Tilforlædelighed at beregne, hvorledes Facit vil stille sig med Hensyn til dens Rentabilitet; ved ligefremme Beregninger er det umuligt at komme til et Resultat i saa Henseende, man kan kun drage Slutninger ad Analogiens Veie ved at see hen til, hvorledes Udbyttet har viist sig i andre Lande, der ere under lignende Forhold; dog foreligger der i nærværende Sag saameget, at Sagkyndige have antaget det for temmelig utvivlsomt, at Jernbanen fra Kjøbenhavn til Korsør, naar den først er fuldført, vil kunne forrente 4 à 5 pCt. om Aaret.

Med disse Ansæelser for Die, er Regjeringen gaaet til denne Sags Behandling, og er i Forening med det fjællandske Jernbaneselskab kommet til det nu foreliggende Resultat. Der vil findes høsttrykt Lovudkastet de Oplysninger, som Regjeringen har anseet tilstrækkelige til, at man kan danne sig en almindelig Forestilling om denne Sag i det Hele, og blandt hvilke vil findes Forslag fra den Comitee, der har været nedsat, bestaaende af Medlemmer, valgte dels af Regjeringen, dels af det fjællandske Jernbaneselskab; det er en Selvfølge, at der desuden findes et righoldigt Actmateriale, som vil være tilgængeligt for Rigsdagens Medlemmer, og navnlig for det Udvalg, som maatte blive nedsat i denne Sag.